

قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت (مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰، مجلس شورای اسلامی)

ماده ۱. به منظور مشارکت عموم در اجرای طرح های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور و طرح های سودآور تولیدی و ساختمانی و خدماتی، به دولت و شرکت های دولتی و شهرداری ها و مؤسسه ها و نهادهای عمومی غیردولتی و مؤسسه های عام المنفعه و شرکت های وابسته به دستگاه های مذکور و هم چنین شرکت های سهامی عام و خاص و شرکت های تعاونی تولیدی اجازه داده می شود طبق مقررات این قانون، قسمتی از منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرح های مذکور شامل منابع مالی لازم برای تهیه مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی را از طریق انتشار و عرضه عمومی اوراق مشارکت تأمین نمایند.

تبصره: تشخیص انتفاعی بودن طرح های عمرانی دولت موضوع این ماده با رعایت تعریف قانونی " طرح انتفاعی " به عهده هیئتی مرکب از نم ایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد. این قبیل طرح ها در پیوست طرح های عمرانی لوایح بودجه سالانه کل کشور با علامت مشخص درج خواهد شد.

ماده ۲. اوراق مشارکت، اوراق بهادار با نام یا بی نامی است که به موجب این قانون به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می شود و به سرمایه گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرح های موضوع ماده (۱) را دارند واگذار می گردد. دارندگان این اوراق به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در سود حاصل از اجرای طرح مربوط شریک خواهند بود. خرید و فروش این اوراق مستقیماً و یا از طریق بورس اوراق بهادار مجاز می باشد.

ماده ۳. انتشار اوراق مشارکت از طرف دولت صرفاً برای تأمین منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح های عمرانی انتفاعی دولت موضوع ماده (۱) به میزانی که در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش بینی می شود مجاز خواهد بود. تضمین بازپرداخت اصل و سود علی الحساب و سود تحقق یافته این قبیل اوراق توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل اعتبارات ردیف های خاصی که توسط سازمان برنامه و بودجه به همین منظور در قوانین بودجه سالانه کل کشور پیش بینی می شود به عمل خواهد آمد.

تبصره: انتشار اوراق مشارکت به منظور تأمین منابع مالی لازم برای اجرای طرح های عمرانی انتفاعی دولت مندرج در قوانین بودجه سالانه کل کشور که مجری آن ها شرکت های دولتی و یا شهرداری ها می باشند، نیز مشمول حکم این ماده می باشد.

ماده ۴. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، طرح های مشمول این قانون به استثنای طرح عمرانی انتفاعی دولت موضوع ماده (۳)، را که توسط شرکت های دولتی، شهرداری ها و مؤسسه ها و شرکت های غیردولتی موضوع ماده (۱) ارایه می شود، بررسی نموده و در صورتی که دارای توجیهات کامل اقتصادی، فنی و مالی باشد، پس از ارایه تضمین کافی توسط مؤسسه و یا شرکت متقاضی به بانک عامل، مجوز انتشار اوراق مشارکت را به میزان لازم صادر خواهد کرد.

تبصره ۱: درخواست انتشار اوراق مشارکت توسط شرکت های دولتی قبل از ارایه به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، باید به تصویب مجمع عمومی و یا شورای عالی شرکت های مربوطه رسیده باشد.

تبصره ۲: حداکثر میزان (سقف) اوراق مشارکت قابل انتشار برای طرح های موضوع این ماده در هر سال با توجه به سیاست های پولی و مالی کشور توسط شورای پول و اعتبار تعیین و اعلام می گردد.

تبصره ۳: میزان (سقف) اوراق مشارکت قابل انتشار برای طرح های موضوع این ماده در مورد هر یک از متقاضیان باید متناسب با خالص دارایی های وی (مجموع دارایی ها منهای مجموع بدهی ها) باشد.

ماده ۵. شرکت های دولتی، شهرداری ها و مؤسسه ها و شرکت های غیردولتی موضوع ماده (۱)، در صورت انتشار اوراق مشارکت مکلف اند بازپرداخت اصل و سود متعلق را در سررسیدهای مقرر در اوراق مذکور، تعهد و تضمین نمایند. در صورت عدم ایفای تعهدات مزبور در سررسیدهای مقرر، بانک عامل مکلف است از محل تضمین مذکور در ماده (۴) رأساً اقدام نماید.

تبصره: پرداخت سود علی الحساب به ترتیبی که در اوراق مشارکت قید می شود مجاز می باشد.

ماده ۶. شرکت های سهامی عام می توانند طبق این قانون اوراق مشارکت قابل تبدیل یا تعویض با سهام منتشر کنند. شرایط و نحوه تبدیل و تعویض این قبیل اوراق طبق آیین نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

ماده ۷. مبالغ پرداختی و یا تخصیصی بابت سود متعلق به اوراق مشارکت مشمول مالیات مقطوع به نرخ پنج درصد می باشد و به سود اوراق مشارکت و معاملات اوراق مذکور هیچ گونه مالیات دیگری تعلق نمی گیرد. پرداخت کنندگان سود اوراق مشارکت اعم از علی الحساب و قطعی مکلف اند، در هر پرداخت یا تخ صیص، مالیات متعلق را به نرخ مذکور کسر و ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ پرداخت یا تخصیص به حسابی که توسط خزانه داری کل تعیین می شود، واریز و رسید آن را ظرف ۳۰ روز از تاریخ واریز همراه با فهرستی متضمن میزان سود پرداختی به حوزه مالیاتی مربوط تسلیم نمایند. پرداخت کنندگان سود اوراق مشارکت، در صورت تخلف از انجام تکالیف مذکور مشمول مقررات متن ماده (۱۹۹) قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶، خواهند بود.

تبصره: پرداخت مالیات سود پرداختی و یا تخصیصی به اوراق مشارکتی که قبل از تاریخ اجرای این قانون منتشر شده است با نرخ مقرر در این ماده برعهده دستگاه های منتشرکننده اوراق مذکور می باشد.

ماده ۸. در صورتی که شرکت های سهامی خاص وابسته به دستگاه های مذکور در ماده (۱) این قانون به سهامی عام تبدیل شوند، دارندگان اوراق مشارکت شرکت های مزبور در خرید سهام از اولویت برخوردار می باشند.

ماده ۹. سود پرداختی به دارندگان اوراق مشارکت جزو هزینه های قابل قبول در حساب مالیاتی موضوع ماده ۱۴۸ قانون مالیات های مستقیم محسوب می گردد.

ماده ۱۰. مصرف وجوه حاصل از واگذاری اوراق مشارکت در غیر اجرای طرح های مربوط، در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی محسوب خواهد شد.

ماده ۱۱. مقررات مواد (۲)، (۵)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰) و (۱۲) این قانون و تبصره های ذیل مواد مذکور شامل اوراق مشارکتی که تا قبل از اجرای آن منتشر شده اند نیز می گردد.

ماده ۱۲. کلیه صندوق‌های بازنشستگی و عناوین مشابه از جمله صندوق بازنشستگی مشمول قانون استخدام نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و سازمان تأمین اجتماعی و کلیه وزارت خانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی و وابسته به دولت از جمله شرکت ها و مؤسساتی که شمول قوانین و مقررات عمومی در مورد آن ها مستلزم ذکر نام است و شهرداری ها و مؤسسات وابسته به شهرداری ها، حسب مورد مجازند درصدی از وجوهی را که به هر عنوان برای بازنشستگی یا پس انداز دریافت و یا در حساب های مربوط وارد و ثبت می نمایند به اوراق مشارکت منتشره از سوی دولت تبدیل کنند. همچنین کلیه شرکت های تعاونی و بخش خصوصی مجازند درصدی از سپرده ها و ذخایر قانونی خود را که توسط هیئت وزیران تعیین می شود به اوراق مزبور تبدیل نمایند.^۱

تبصره ۱: وجوه موضوع قانون تشکیل حساب پس انداز کارکنان دولت- مصوب ۱۳۷۶/۱۱/۲۶- از شمول حکم این ماده مستثنی می باشد.

تبصره ۲: آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۱۳. آیین نامه اجرایی این قانون متضمن مشخصات طرح های سودآور تولیدی، ساختمانی و خدماتی، شرایط و میزان و نحوه انتشار و عرضه اوراق مشارکت و چگونگی تبدیل و تعویض اوراق مذکور با سهام شرکت های سهامی عام و همچنین نحوه اعمال نظارت بر اجرای صحیح این قانون با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس اوراق بهادار از ظرف مدت شش ماه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف اند، گزارشی متضمن میزان و انواع اوراق مشارکت منتشره طی هر سال را همراه با اظهار نظر درخصوص آثار اقتصادی انتشار اوراق مذکور برای اطلاع کمیسیون های برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی و تعاون و دیوان محاسبات و بودجه مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

قانون فوق مشتمل بر ۱۳ ماده و هفت تبصره، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی ام شهریورماه ۱۳۷۶ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۶/۷/۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

۱- الحاقی براساس قانون «الحاق یک ماده به قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت»، مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۷ مجلس شورای اسلامی